

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla Andrassy Pálné dr. ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Szalóki Szilvia ügyvéd által képviselt alperes ellen fuvardíj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. december 1. napján kelt 6.G.40.968/2006/46. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezéseit megváltoztatja és a felperes keresetét teljes terjedelmében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 290.060,- (Kettőszázkilencvenezer-hatvan) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek folyamatos üzleti kapcsolatban álltak egymással, amelynek keretében a felperes rendszeresen végzett fuvarozást az alperesnek. Az alperes az utolsó nyolc fuvar díjából 12.836,- EUR-ot nem fizetett meg a felperesnek arra hivatkozással, hogy az egyik fuvarnál bekövetkezett káresemény miatt ezzel egyező összegű kára keletkezett. A 2005. december 3-án adott fuvarmegbízás alapján az

áru leszállítására sor került, ezzel kapcsolatban 2005. december 7-én minőségellenőrzési bizonylat felvételére került sor a M. Kft. részéről. Ebben többek között azt állapították meg, hogy az érkezett áru súlyosan értékcsökkent minőségű, mivel zömében romlott, rothadt, penészes, továbbá lepuhult. Ezen jegyzőkönyv alapján ugyanezen a napon az alperes ügynöke a felperesnél kárbejelentéssel élt. A 2005. december 8-án kelt árumegsemmisítési jegyzőkönyv szerint 19.870 kg olasz mandarin megsemmisítésre került, mivel az emberi fogyasztásra alkalmatlan. Az alperes 12.836,- EUR összegű kárszámlát bocsátott ki a felperes felé 2005. december 16-án, 9.936,- EUR áruérték, 1.900,- EUR fuvardíj és 1.000,- EUR áruválogatási költségre vonatkozóan. A felperes a 2006. február 13-án kelt levelében az alperes kárigényét visszautasította.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2006. június 13-án benyújtott keresetében az alperest 12.836,- EUR-nak megfelelő 3.225.687,- Ft fuvardíj, ennek 2005. december 6-tól a kifizetésig járó a Ptk. 301. §-a szerinti késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni, figyelemmel arra, hogy a megbízásoknak megfelelően a fuvarfeladatokat teljesítette, az alperes azonban a fuvardíjat nem fizette ki a részére.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte.

Nem vitatta a kereseti követelés jogalapját és összepszerűségét, azonban 12.836,- EUR-ra mint bekövetkezett kárára beszámítási kifogást terjesztett elő. Hivatkozott továbbá arra, hogy a kárigényt ügynökén keresztül jelezte a felperes felé, aki el is fogadta és beszámította a felé fennálló fuvardíj követelésének összegébe. A felperes ezzel kapcsolatban készített egy elszámolást 2006. január 24-én, amelynek eredményeként fennmaradt tartozást megfizette a felperes részére.

A felperes az alperes beszámítási kifogásának az elutasítását kérte az 1971. évi 3. tvr.-rel kihirdetett Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Egyezmény (CMR) 17. cikk 4. pontja alapján vitatva annak összepszerűségét is. Előadta, hogy az alperes kárigényét nem ismerte, azt kifejezetten elutasította, a 2006. január 24-i táblázat számára ismeretlen eredetű. Az alperesnek megküldött tachográf és hűtőregisztrációs szalag szerint a hűtés az előírásnak megfelelő volt, ezért az áru romlásáért a fuvarozó nem tartozik felelősséggel. Az összepszerűség körében az alperes által megjelölt áru értékét nem vitatta, a tényleges fuvardíj az alperes által meghatározott összeggel szemben azonban csak 1.850,- EUR volt, az 1.000,-EUR pedig nem tartozik a CMR alapján a fuvarozó által megtérítendő károk közé.

A Fővárosi Bíróság a 2009. december 1-jén kelt 6.G.40.968/2006/46. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 322.568,- Ft tőkét, annak 2005. december 6-tól a kifizetés napjáig járó minden naptári félév teljes idején az érintett félév előtti utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékét és 35.482,- Ft perköltséget, egyebekben a felperes keresetét elutasította.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy az alperes által 9/A/4 alatt csatolt okiratról, továbbá az alperes ezzel egybehangzó nyilatkozatából azt állapította meg, hogy a felek megállapodtak abban, hogy az alperes az állított kárát a felperes által elfogadott összeg erejéig beszámíthatja a felperes követelésébe. Ezt a megállapodást az alperes 2006. február 6-án átutalással teljesítette. Figyelemmel az ezt követő felperesi levelekre is, az elsőfokú bíróság a 9/A/4 szám alatti okiratot az alperesi kárigény elismerésére vonatkozó bizonyítékként értékelte, amelyet azonban a felperes a peres eljárás során újból vitássá tehetett. Ennek csak abból a szempontból volt jelentősége, hogy a bizonyítási teher megfordult, a felperesnek kellett bizonyítania, hogy az alperesnél keletkezett és általa már elismert kár összege nem annyi, amennyit az alperes állít, illetve, hogy a kár keletkezésében az alperes közrehatott-e és mennyiben.

A felperes vitatta, hogy az alperesi kárigény neki felróható körülményből származik. Ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság a beszerzett igazságügyi szakértői véleményt teljes mértékben aggálytalannak, ellentmondásokról mentesnek találta, ezért azt ítélezése alapjául elfogadta. Az igazságügyi szakértő a szakvéleményében megállapította, hogy a feladó által megjelölt + 8 C° -os szállítási hőmérséklet nem tekinthető optimálisnak. A felperesi észrevételekre adott nyilatkozatában a szakértő ismételten utalt rá, hogy a keletkezett kár túlnyomó részben nem ebből a körülményből származik. A fentieket értékelve az elsőfokú bíróság mérlegelés alapján a keletkezett kár 90 %-os mértékben a felperes, míg 10 %-os mértékben ezen kívül eső körülményekből származónak látta megállapíthatónak a Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján. Mivel az utóbbi vonatkozásában a felperes felelőssége nem volt megállapítható, ezért erre a mértékre a bizonyított kárra vonatkozó beszámítási kifogást elutasította.

A közrehatási arányok megállapításánál figyelembe vette, hogy a szakértő a rendelkezésre álló dokumentumok alapján azt állapította meg, hogy az áru a berakodáskor megfelelő volt; annak útközbéli hűtéséről nem áll rendelkezésre hiteles adat; a járművezető már az áru kiszolgáltatásakor megtagadta a hűtőregisztrációs szalag eredeti példányának átadását az alperes részére; a fuvarozó a szakértő által megállapíthatónak látott útközbéli áru átrakásra vonatkozóan semmilyen értékelhető adatot nem kívánt közölni.

Az alperes az árukárt a becsatolt dokumentumokkal hitelt érdemlően igazolta, ezért a kármegosztás arányát figyelembevéve marasztalta az alperest.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott. Az alperes a rendelkező rész szerinti mértékig beszámítási kifogása vonatkozásában pervesztes lett, a felperes ugyanilyen mértékig pernyertes lett. Egyéb vonatkozásban a felperes keresete, míg az alperes beszámítási kifogása tekintetében pernyertessé vált, de e rész kapcsán a sikeres beszámítási kifogás folytán, a felperes maga köteles viselni az előlegezett kereseti illetéket, míg a Pp. 75. § (2) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) számú IM számú rendelet alapján mérlegeléssel megállapított képviselői költség egymással keresztbe számítandó volt, amelynek eredményeként a rendelkező részben határozta meg a perköltség összegét.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatását, a beszámítási kifogásának teljes helyt

adásával a felperes keresetének elutasítását és perköltségben történő marasztalását; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helyesen feltárt tényállás alapján az ítélet rendelkező részében meghatározott tőkeösszeg, kamatszámítás időpontja és a perköltség viselés tekintetében megalapozatlan döntést hozott, azok indokolása nem megfelelő.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása nem felel meg a Pp. 221. § (1) bekezdés és a Pp. 206. § (3) bekezdéseiben foglaltaknak, mert nem adta indokát annak, hogy miért alkalmazott kármegosztást, és azt miért az általa meghatározott arányban, figyelemmel az általa becsatolt bizonyítékokra és az aggálytalan szakvéleményre.

A kamatfizetés kezdő időpontját is sérelmezte a kár elismeréséről a felek között létrejött egyezsége tekintettel. Álláspontja szerint késedelme csak akkor állhatott be, amikor a felperes vitássá tette a kárt, „elismerő nyilatkozatát” visszavonta, és 2006. február 13-án a visszaterhelő számlát kiállította.

Támadta az elsőfokú bíróság perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését, mivel álláspontja szerint a 10 %-ban megítélt kereset és a 90 %-ban elfogadott beszámítási kifogás nem eredményezhet az alperes terhére perköltségviselést úgy, hogy a teljes szakértői díjat az alperes előlegezte.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltség fizetésére történő kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság magyarázatot adott - az alperes fellebbezésében foglaltakkal ellentétben - a mérlegeléssel megállapított kármegosztásra. Az elsőfokú bíróság aggálytalannak és ellentmondásoktól mentesnek találta a szakértői véleményt, és azt ítélezése alapjául elfogadta. Helyes az elsőfokú bíróság ítélete a kamatszámítás körében, mivel annak kezdete a kár bekövetkezésének időpontja. A perköltségviselés vonatkozásában az alperes a fellebbezésében figyelmen kívül hagyta a felperes által teljesített illetékfizetést.

Az alperes fellebbezése alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, így nem vizsgálta fellebbezés hiányában a felperes keresetét elutasító rendelkezést.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a rendelkezésre álló bizonyítékokból azonban megalapozatlan jogi következtetéssel alkalmazta a Ptk. alapján a kármegosztást.

Az elsőfokú bíróság a határozata indokolásában helyesen rögzítette a 9/A/4 szám alatti okirat és az alperes beszámítási kifogására tekintettel, hogy megfordult a bizonyítási teher.

A felperes által elismert kárigénnyel szemben a felperest terhelte a bizonyítás a kár összege vonatkozásában, továbbá az, hogy a kár keletkezésében az alperes közrehatott-e és mennyiben.

Az elsőfokú bíróság helytállóan szakkérdésnek tekintette annak megállapítását, hogy az alperes kárigénye miből keletkezett, az ennek alapján kirendelt igazságügyi szakértői véleményt az elsőfokú bíróság az ítékezése alapjául elfogadta.

E körben rögzíti a másodfokú bíróság, hogy a beszerzett igazságügyi szakértői véleményt maga is aggálytalannak és ellentmondásoktól mentesnek tartja.

A Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróságot is megilleti az a jog, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokat a maguk összességében értékelje.

Megállapította a Fővárosi Ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság határozata indokolásában kiragadta az igazságügyi szakértői véleményből azt a megállapítást, hogy „a + 8 C° -on megadott szállítási hőmérséklet nem optimális”, amelyhez azonban a szakértő hozzátette, hogy „de megfelelőnek tekinthető”.

A szakvéleményében és a felperes kérdéseire adott válaszában is hangsúlyozta, hogy megfelelő minőségű mandarin + 8 C° -os szállítása önmagában nem okozhatta a per tárgyát képező mandarin ilyen erős romlását.

Az igazságügyi szakértő a szakvéleményében is azt rögzítette, hogy a romlást több tényező együttes megléte okozhatta, amelyeket példálózó jelleggel fel is sorolt: a szállítás az indokoltnál hosszabb volt; a szállítási hőmérséklet eltért a megadottól; vélelmezhetően az árut átrakták; az áru minden bizonnyal ismeretlen helyen hosszabb időt várakozott az átrakásra; útközben a várakozási idő alatt fagykárosodás érhetett a szállítmányt; az átrakodással a várakozáson túl meleg hőmérsékletű helyen tartották az árut. Megállapította azt is a szakértő, hogy a hűtőregisztrációs szalag nem tekinthető hitelesnek, mivel az nem tartalmazza a kamion rendszámát vagy alvázszámát, vagy bármi olyan adatot, amely alkalmas lenne a szalag azonosításához. A felperes által csatolt szalagok közül csak a legelső **S M** néven faxon elküldött hűtőregisztrációs szalag adatai egyeznek időpont tekintetében teljesen pontosan a perben vitatott szállítmány adataival. Az ezen a szalagon rögzítettekkel kapcsolatban megállapította a szakértő többek között azt, hogy a legalacsonyabb hőmérséklet + 7 C° volt, míg gyakorta meghaladta a kamion levegőjének hőmérséklete a + 11 C° -ot is, a legmagasabb 11,5 C° volt. Mindebből a szakértő arra a következtetésre jutott, hogy a hőmérséklet jelentősen meghaladta a kívánt értéket, amely a romlás elindulásának alapja lehetett.

Az igazságügyi szakértő által a szakvéleményben felsorolt egyéb okok - amelyek nagy részével kapcsolatban a felperes érdemi nyilatkozatot sem tett - mind a felperes érdekkörébe tartoznak a kár bekövetkezése szempontjából. A felperes nem is állította, hogy a kár bekövetkezésében az alperes közrehatott-e és mennyiben, erre vonatkozóan semmilyen bizonyíték nem áll a rendelkezésre.

Az elsőfokú bíróság az alperes fellebbezésében tett állításával egyezően valóban nem indokolta meg, hogy miért alkalmazott kármegosztást és mi volt az a 10 %-os

mérték, amelyet felperesen kívül eső körülményből származónak látott megállapíthatónak, mivel erre vonatkozóan semmilyen bizonyíték nincs.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy az alperesnél bekövetkezett teljes kár a felperes terhére esik, a felperes a felelősség alól a CMR 17. cikk 4. pontjának rendelkezései alapján nem tudta kimenteni magát.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezését megváltoztatta, és a felperes keresetét teljes terjedelmében elutasította a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

Az alperes fellebbezése a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontja tekintetében alaptalan volt, míg a perköltség összege és viselése tekintetében megalapozott volt, azonban a másodfokú határozatra tekintettel ezek az érdemi döntésre nincsenek kihatással.

Az alperes fellebbezésének eredményességére és a másodfokú határozat jellegére tekintettel a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell a felperesnek az első- és a másodfokú perköltséget megfizetnie az alperes részére. A másodfokú bíróság a 3.225.687,- Ft összegű elsőfokú pertárgyértékre figyelemmel az ügyvédi munkadíj mértékét 161.280,- Ft-ban határozta meg a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontján azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza. A felperesnek kell megfizetnie a perköltség részét képező az alperes által az elsőfokú eljárásban előlegezett 97.200,- Ft összegű szakértői díjat. A másodfokú eljárásban a pertárgyértéke 322.568,- Ft volt, ami után az alperes 21.500,-Ft-ot illetékbélyegben lerótt, míg a másodfokú pertárgyérték után az alperesnek áfát is tartalmazó 10.080,- Ft ügyvédi munkadíj jár a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján.

Budapest, 2010. év szeptember hó 23. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági tisztviselő

